

Sygn. akt II KO 42/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **B. W.**

oskarżonego o przestępstwo skarbowe z art. 107 § 1 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 lipca 2020 r.

wniosku Sądu Rejonowego w P. zawartego w postanowieniu z dnia 25 czerwca 2020 r., sygn. akt II K (...),

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.

postanowił:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. , postanowieniem z dnia 25 czerwca 2020 r., sygn. akt II K (...), zwrócił się – na podstawie art. 37 k.p.k. – o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

Uzasadniając przedmiotowe wystąpienie Sąd podniósł, że obrońca oskarżonego powołując się na art 9 § 2 k.p.k. w zw. z art. 37 k.p.k. zasygnalizowała celowość zwrócenia się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania przez Sąd Rejonowy w B.. Stan zdrowia oskarżonego uniemożliwia mu długie podróże, a miejsce zamieszkania oskarżonego oraz Sąd Rejonowy w P. dzieli odległość 200 km. Obrońca przedłożyła opinię sądowo-lekarską z dnia 10 listopada 2019 r., z której wynika, że długie podróże mogą sprzyjać pogorszeniu stanu zdrowia oskarżonego (możliwość doznania urazów i wylewów), a nadto

potwierdza ona zmiany stawowe i ograniczoną możliwość poruszania się na dłuższych dystansach.

Powołane wyżej okoliczności, zdaniem występującego Sądu, dają podstawę do skorzystania przez Sąd Najwyższy z uprawnienia określonego w art. 37 k.p.k. i przekazania sprawy, w uwzględnieniu dobra wymiaru sprawiedliwości, do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wystąpienie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości, którego zagrożenie jest warunkiem skorzystania przez Sąd Najwyższy ze szczególnego uprawnienia z art. 37 k.p.k. odnosi się także do potrzeby realizacji konstytucyjnego i konwencyjnego prawa do rzetelnego procesu. Jedną z jego gwarancji jest rozpoznanie sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP i art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności). Również Kodeks postępowania karnego zawiera dyrektywę nakazującą dążenie do rozstrzygnięcia sprawy w rozsądnym terminie (art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.). Z tych powodów przez pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości należy też rozumieć interes wymiaru sprawiedliwości w szybkim rozpoznaniu sprawy. Dlatego zakresem przedmiotowym przepisu art. 37 k.p.k. objęto także okoliczności dotyczące złego stanu zdrowia oskarżonego czy jego kalectwa, które uniemożliwiają stawienie się na rozprawę w sądzie właściwym, ale nie stanowią przeszkody do udziału w postępowaniu przed sądem położonym w okręgu, w którym oskarżony stale przebywa, jeżeli daje to realne szanse jego udziału w rozprawie przed tym sądem. Sytuacja taka może stanowić podstawę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu (zob. D. Świecki, [w:] Kodeks postępowania karnego. Komentarz do art. 37, Warszawa 2019, teza 4 oraz m.in. postanowienia SN: z 15 grudnia 2010 r., II KO 100/10, OSNwSK 2010, poz. 2520; z 21 lipca 2011 r., III KO 51/11; z 14 grudnia 2011 r., IV KO 106/11, OSNwSK 2011, poz. 2374; z 26 września 2012 r., II KO 49/12; z 11 września 2012 r., IV KO 54/12; z 29 sierpnia 2012 r., II KO 45/12).

Rzecz natomiast w tym, że okoliczność w postaci złego stanu zdrowia oskarżonego mającego uniemożliwiać stawiennictwo przed sądem miejscowo właściwym, ale nie wykluczająca możliwości prowadzenia postępowania przed innym sądem równorzędnym, nie została, w ocenie Sądu Najwyższego, w dostateczny sposób wykazana.

Należy przede wszystkim zwrócić uwagę, że opinia sądowo-lekarska złożona przez obrońcę datowana jest na 10 listopada 2019 r., a więc została sporządzona przed ośmioma miesiącami. Nie odzwierciedla zatem aktualnego stanu zdrowia oskarżonego. **Sąd występujący do Sądu Najwyższego w trybie art. 37 k.p.k. i argumentując, że wykładnikiem dobra wymiaru sprawiedliwości jest stan zdrowia strony postępowania, dopuszczający możliwość prowadzenia procesu, ale przed innym sądem równorzędnym, powinien w pierwszej kolejności ustalić – w sposób niebudzący wątpliwości – aktualność tej przesłanki w dacie wystąpienia ze stosownym wnioskiem.** Sąd Rejonowy winien zatem w pierwszej kolejności zweryfikować przedłożoną przez obrońcę opinię, w szczególności samodzielnie powołując biegłego lekarza (instytucję) w celu jednoznacznego zweryfikowania stanu zdrowia oskarżonego i w zależności od wyników postępowania dowodowego w tym zakresie – kontynuować postępowanie, albo je zawiesić w oparciu o art. 22 § 1 k.p.k., względnie – rozważyć celowość wystąpienia do Sądu Najwyższego w trybie art. 37 k.p.k.

Z tych wszystkich względów, uznając że w chwili obecnej brak jest wystarczających podstaw do skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 37 k.p.k. orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.